

SARDAR PATEL UNIVERSITY
SY BA (External) Examination
Thursday, 13 March 2014
2.30 pm - 5.30 pm
Gujarati Paper IV (કૃતિલક્ષી અભ્યાસ)
(૧) સાપના ભારા (૨) કલાપીનાં શ્રેષ્ઠ કાવ્યો

Total Marks: 100

- પ્ર.૧ 'સાપના ભારા' એકાંકીસંગ્રહમાં નારીજીવનની કડુણતાને આલેખતાં એકાંકીઓની ચર્ચા કરો. (૨૦)
અથવા
- પ્ર.૧ 'સાપના ભારા'નાં અભ્યાસનિયત એકાંકીઓને આધારે ઉમાશંકર જોષીની એકાંકીકલાનું મૂલ્યાંકન કરો.
- પ્ર.૨ કલાપીની અભ્યાસનિયત ગઝલોને આધારે કલાપીને ગઝલકાર તરીકે મૂલવો. (૨૦)
અથવા
- પ્ર.૨ નીચેનાં કાવ્યોનો આસ્વાદ કરાવો.
 (૧) પશ્ચાતાપ
 (૨) વીણાનો મૃગ
- પ્ર.૩ ટૂંકનોંધ લખો : (૨૦)
 (અ) 'સાપના ભારા' સંગ્રહનાં એકાંકીઓમાં સૂચિત પાત્રોની વિશિષ્ટતા
અથવા
 (અ) 'કડલાં' એકાંકીમાં હેતીનું પાત્ર
 (બ) ખંડકાવ્યના કવિ તરીકે કલાપી
અથવા
 (બ) 'કલાપીનાં શ્રેષ્ઠ કાવ્યો'નાં પ્રકૃતિકાવ્યો
- પ્ર.૪ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ચાર) (૨૦)
 (૧) 'શલ્યા' એકાંકીમાં આપણા સમાજની કઈ કડુણતા આલેખાઈ છે ?
 (૨) 'બારણે ટકોરા' એકાંકીના અંતે નંદુ ગોરાણીની વ્યથા શી છે ?
 (૩) 'વિરાટ જનતા'માં ભણેશરીની હાલત કેવી થાય છે ?
 (૪) 'ખેતરને ખોળે' એકાંકીમાં મોહનનું હૃદયપરિવર્તન કેવી રીતે થાય છે ?
 (૫) 'સનમની શોધ' કાવ્યમાં નાયકને કઈ કઈ મુશ્કેલીઓ પડે છે ?
 (૬) 'એક ઘા' કાવ્યમાં કવિએ કયાં કયાં પ્રતીકોનો ઉપયોગ કર્યો છે ?
 (૭) 'સારસી' કાવ્યમાં પ્રગટ થતાં કલાપીનાં પ્રણય અને વિધિ વિશેના વિચારો જણાવો.
 (૮) 'બિલ્વમંગલ' કાવ્યમાં નાયિકા નાયકને શું બોધ આપે છે ?

પ્ર.૫ પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો : (ગમે તે ચાર)

(૨૦)

(૧) 'મારી શોક્ય ! રાંડ લુચ્ચી !!'

(૨) 'અલી જીવી ! મારી કાકી ક્યાંક જનમી હશે કે નહિ ?'

(૩) 'હું તે તમને પરણી છું કે તમારા વ્રતોને ?'

(૪) 'જતાં પહેલાં, તને ભાઈ બતાવતી જઈશ; ભગવાન ધારે તો !'

(૫) 'જ્યાં જ્યાં નઝર મ્હારી ઠરે ચાટી ભરી ત્યાં આપની'

(૬) 'રસહીન ઘરા થૈ છે, દયાહીન થયો નૃપ : નહીં તોય ન બને આપું'

(૭) માણ્યું તેનું સ્મરણ કરવું એય છે એક લ્હાણું'

(૮) 'રાજ્યોથી કે જુલમ વતી કે દંડથી ના બને જે, તે પસ્તાવો સહજ વહતાં કાર્ય સાધી શકે છે!'

* * *